

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1, Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ 1. Датум именовања (избора) комисије: 14. 03. 2018. 2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен: 1. Др Јована Петровић, доцент Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура), 2. Др Ненад Ставретић, ред. проф. Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура) и 3. Др Весна Голубовић - Ћургуз, ван. проф. Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Заштита шума и украсних биљака)
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ 1. Име, име једног родитеља, презиме: Сара, Александра, Тилингер 2. Датум и место рођења, општина, држава: 15. 06. 1992., Београд, Србија 3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Пејзажна архитектура и хортикултура 4. Датум завршетка основних студија: 13. 09. 2017.
III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА: „Зелене површине стамбених блокова општине Врачар“
IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Мастер рад дипл. инж. Саре Тилингер, под насловом “Зелене површине стамбених блокова општине Врачар” обухвата укупно 99 страница текста. У раду има 77 слика, 11 табела, 2 графика и 3 графичка приказа. Списак коришћене и цитиране литературе износи 51 наслов публикација, као и 9 електронских извора. Обрађени текстуални материјал подељен је у 9 поглавља и то су: 1. Увод (странице 5-7), 2. Метод рада (странице 8-14), 3. Теоријски оквир (странице 15-26), 4. Услови средине истраживаног подручја (странице 27-39), 5. Резултати истраживања и дискусија (странице 40-80), 6. Смернице и препоруке за унапређење зелених површина стамбених блокова општине Врачар (странице 81-87), 7. Закључак (странице 88-91), 8. Литература и извори (странице 92-98) и 9. Прилози (од 99 стране). Сва поглавља имају адекватну структуру, која је прилагођена предмету истраживања, тако да чине логично повезану целину. Мастер рад садржи Извод на српском и енглеском језику и Резиме који је на српском језику написан ћириличним писмом. Закључак је јасан и концизан, написан на основу добијених

резултата истраживања и дискусије.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА

Предмет истраживања мастер рада дипл. инж. **Саре Тилингер** су зелене површине стамбених блокова на територији општине Врачар. Истраживане су зелене површине у оквиру три стамбена блока, који представљају урбане просторе од велике важности за становнике ужег језгра Београда. Циљ мастер рада је детаљно сагледавање и анализирање свих структурних елемената зелених површина стамбених блокова, вредновање параметара оцено њиховог квалитета и функционалности ради добијања прецизне слике о постојећем стању истраживаних зелених површина. На основу добијених података формирају се препоруке и смернице ради унапређења постојећег стања зелених површина стамбених блокова на Врачару. Анализом је утврђено стање зеленила, евидентирано је присуство патогена и стање абиотичких елемената простора.

У поглављу Увод се истиче да су зелене површине стамбених блокова битан саставни елемент градског система зеленила и да имају велики социјални значај. Квалитет зелених површина стамбених блокова одређује комфорне услове становништву, пре свега, еколошке, санитарно-хигијенске и микроклиматске услове животне средине. Општина Врачар на чијој територији се налазе три зелене површине истраживане у овом раду, је најмања и најгушће насељена београдска општина, а такође и општина са најмањим процентом зеленила по становнику. Кандидат указује да су на овој општини зелене површине стамбених блокова значајне за истраживање јер услед недовољног присуства зеленила управо оне представљају потенцијал за унапређење квалитета живота и боравка у урбаној средини.

Метод рада је детаљно описан, садржи велики број примењених метода, којима је кандидат овладао. Методолошки, рад се заснива на теоретском и примењеном истраживању. Метод рада је обухватио прикупљање литературних података, теренско истраживање и синтезу литературних и података прикупљених на терену, и израду графичког приказа постојећег стања. Кандидат истиче да је анализа дендрофлоре рађена по принципу биоколошке основе. Фазе спроведене у истраживању су: картирање дрвенасте вегетације, валоризација дендролошких параметара и снимање тренутног стања вегетације.

При анализи флористичког састава травњака истраживаног подручја коришћена је метода Braun Blanquet-a (1964). Флористичка истраживања травњака укључила су све присутне травне површине. Детерминација фитопатолошких обољења вршена је према Карацић и Матијашевић (2002), Карацић (2010), а ентомолошка према Михајловић (2008). Истраживање абиотичких елемената обухватило је инвентаризацију и евалуацију визуелних и функциоанлних карактеристика.

У раду су приказани и обрађени услови средине (климатски, микроклиматски, бука, земљиште, ваздух, вегетација) у циљу дефинисања предуслова за избор, примену, одржавање и негу зеленила на зеленим површинама стамбених блокова на Врачару али и других општина Београда.

У поглављу Резултати рада и дискусија под потпоглављем Стање зелених површина истраживаних стамбених блокова на територији општине Врачар кандидат наводи да је на истраживаном подручју анализирано и евидентирано присуство 28 таксона дрвећа и 14 таксона жбуња. Кандидат истиче да се према

систематској припадности на истраживаним површинама налази 7 таксона из пододељка *Pinophyta*, и 34 таксона из пододељка *Magnoliophyta* као и да листопадних таксона дендрофлоре има 30, а зимзелених и полузимзелених дрвенастих таксона има 12. Укупан број анализираних индивидуа је 116. Од тога је евидентирано и анализирано укупно 86 индивидуа дрвећа и 30 индивидуа жбуња. Од укупног броја дрвећа, 24 индивидуе су из пододељка *Pinophyta*, а 62 из пододељка *Magnoliophyta*. Свих 30 индивидуа припада пододељку *Magnoliophyta*. Такође кандидат истиче да су на истраживаним површинама таксони са највишим вредностима мерених параметара (средња оцена декоративности и виталности 5): *Acer pseudoplatanus* L., *Cedrus atlantica* Man., *Corylus colurna* L., *Cupressus sempervirens* L., *Koelreuteria paniculata* Laxm., *Liriodendron tulipifera* L., *Platanus x acerifolia* Aiton Willd., *Taxus baccata* L., *Berberis vulgaris* 'Atropurpurea', *Corylus avellana* L., и *Deutzia scabra* Thunb. Таксони са ниским вредностима мерених параметара су: *Abies alba* Miller., *Abies concolor* Gordon & Glend. Lindl. ex Hildebr., и *Robinia pseudoacacia* L., *Cotoneaster dammeri* C. K. Schneid, и *Ficus carica* L. Кандидат указује да су квалитет и здравствено стање дендрофлоре зелених површина стамбених блокова у категорији врло добро (са просечном оценом виталности дрвећа 4.3, и жбуња 4.0, а декоративности дрвећа 4.1 и жбуња 3.6).

У оквиру потпоглавља Здравствено стање дендрофлоре кандидат истиче да су резултати истраживања показали да је здравствено стање дендрофлоре на истраживаним локацијама врло добро, евидентирано је 6 врста гљивичних оштећења слабог интензитета, тачније 11 индивидуа има фитопатолошка оштећења. Такође наводи ентомолошка оштећења слабог интензитета уочена на 5 индивидуа.

У оквиру потпоглавља Анализа травњака се наводи да је флористички састав травнатих површина истражен на основу укупно 39 фитоценолошких снимака у којима је евидентирано присуство 56 биљних таксона. Кандидат наводи да је на свим површинама присутна и доминантна врста *Poa annua* L. као и да је бројност биљних врста на свим истраживаним травњацима неуједначена, и креће се од 5 до 20 врста по фитоценолошком снимку. Поменут број биљака је показатељ ниског интензитета одржавања травњака.

У оквиру потпоглавља Анализа абиотичких елемената кандидат наводи да се уочава сличност у погледу опремљености грађевинско-архитектонским елементима на сва три истраживана простора. Евидентиран је проблем недовољног броја елемената мобилијара, њихово неодговарајуће позиционирање и неадекватно визуелно стања ових елемената. Кандидат истиче непоштовање стандарда везаних за безбедност простора за игру деце и фитнес зоне.

У поглављу Смернице и препоруке за унапређење зелених површина стамбених блокова општине Врачар кандидат сагледава и анализира операције одржавања зелених површина стамбених блокова на Врачару и даје смернице и препоруке за унапређење на основу добијених резултата истраживања. Кандидат наводи да како би се функционалност дендрофлоре у стамбеним блоковима повећала неопходан је редован мониторинг стања индивидуа и брзо и правовремено реаговање на уочене проблеме у виду оштећења и обољења, затим правилно и редовно обављање операција на одржавању дендрофлоре, и адекватан избор садног материјала приликом уређења. Кандидат истиче и значај правилног формирања и одржавања травнатих површина како би оне биле функционалне и квалитетне. Опремљеност простора мобилијаром и елементима за рекреацију се наводи као битан сегмент, и да стамбени блокови попут истраживаних требају бити уређивани поштујући принцип једноставности каква је присутна у

примерима иностраних уређених стамбених блокова. Кандидат истиче да се поменуто може постићи адекватним одабиром елемената и њиховом позицијом, и тежњи ка квалитету а не квантитету, јер се унапређење простора првенствено постиже лако одрживом зеленом површином која испуњава своје основне функције.

У Закључку кандидат указује на велики значај зелених површина стамбених блокова за околно становништво али и све кориснике простора. Кандидат систематизовано, према анализираним елементима зелених површина приказује конкретне резултате и износи закључке до којих је дошао након спроведених истраживања. Такође указује да урађена истраживања омогућују бољи увид у стање и проблеме зелених површина стамбених блокова на Врачару. То омогућава формирање смерница и предлога за унапређење ових простора, а чијом применом кроз редовне и адекватне мере неге и одржавања се може поправити тренутно стање истраживаних зелених површина у целости као и појединачних елемената тачније дендрофлоре, травњака, и абиотичких елемената простора, чиме се побољшава свеукупан квалитет и функционалност зелених површина.

VI ЗАКЉУЧЦИ

Након завршеног истраживања може се рећи да је кандидаткиња успешно и детаљно анализирала и темељно обрадила изабрану тему. Рад је написан језички и стилски коректно, материја је логички распоређена, а резултати јасно презентовани и коментарисани. Имајући у виду све карактеристике рада, Комисија сматра да је кандидаткиња у свом мастер раду успешно обрадила задати проблем и дошла до закључака који имају значај за унапређење зелених површина стамбених блокова општине Врачар. Рад се може сматрати добром основом за израду плана даљег развоја, унапређења и обнове ових зелених простора. Поред резултата који су добијени приликом рада на терену, кандидаткиња је показала вештину повезивања добијених резултата са претходним знањима из области пејзажне архитектуре и хортикултуре, што указује да је оспособљена за самосталан рад у овој области.

На основу вредновања резултата рада Комисија сматра да мастер рад **дипл. инж. Саре Тилингер** третира актуелну материју. Да су истраживања методолошки добро постављена на бази проучавања адекватних литературних научних и стручних извора и да добијени резултати оправдавају предузета истраживања. У том смислу овај мастер рад представља вредан и самосталан рад. Имајући у виду све наведено Комисија сматра да мастер рад **дипл. инж. Саре Тилингер** под насловом “Зелене површине стамбених блокова општине Врачар“ има све потребне елементе, да се може прихватити као мастер рад и да кандидат може да приступи одбрани.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА:

1. Да ли мастер рад садржи све битне елементе и да ли је написан у складу са насловом рада: **ДА**

2. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања:

VIII ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри одбрана

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Јована Петровић, доцент
Шумарског факултета Универзитета у Београду

Др Ненад Ставретовић, ред. проф.
Шумарског факултета Универзитета у Београду

Др Весна Голубовић - Ћургуз, ван. проф.
Шумарског факултета Универзитета у Београду

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.